

1996. évi XXXVII. törvény

a polgári védelemről

Az Országgyűlés a polgári védelemről a következő törvényt alkotja:

1. § E törvény célja, hogy elősegítse a fegyveres összeütközés, a katasztrófa, valamint más veszélyhelyzet életet és a létfenntartáshoz szükséges anyagi javakat fenyegető hatásai elleni védekezést, a lakosság oltalmazása érdekében a védekezésre való felkészítést, tekintettel az 1989. évi 20. törvényerejű rendelettel kihirdetett, a háború áldozatainak védelmére vonatkozóan, Genfben, 1949. augusztus 12-én kötött Egyezmények I. és II. Kiegészítő Jegyzőkönyvében meghatározott kötelezettségekből eredő feladatokra.

Értelmező rendelkezések

2. § (1) E törvény alkalmazásában

a) polgári védelem: a honvédelem rendszerében megvalósuló szervezet, feladat- és intézkedési rendszer, amelynek célja a fegyveres összeütközés, a katasztrófa és más veszélyhelyzet esetén a lakosság életének megóvása, az életben maradás feltételeinek biztosítása, valamint az állampolgárok felkészítése azok hatásainak leküzdése és a túlélés feltételeinek megteremtése érdekében;

b) polgári védelmi kötelezettség: az állampolgárokat e törvényben meghatározott körben terhelő állampolgári kötelezettség, a honvédelmi kötelezettség része;

c) polgári védelmi szervezet: az a szervezet, amely hivatásos személyi állománya és az állampolgárok polgári védelmi kötelezettségének teljesítése útján kizárólag e törvényben meghatározott polgári védelmi feladatokat lát el;

d) hivatásos polgári védelmi szerv: az a szerv, mely a hivatásos, valamint a köztisztviselői és közalkalmazotti állománya útján illetékességi területén a lakosság és az anyagi javak védelme érdekében a polgári védelmi feladatok tervezését, szervezését és ellenőrzését végzi;

e) fegyveres összeütközés: a rendkívüli állapot vagy szükségállapot idején, valamint az Alkotmány 19/E. §-ának (1) bekezdésében foglalt esetben a szembenálló felek közötti fegyveres összecsapás;

f)

g) rendvédelmi szerv: a rendőrség, a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok, a büntetés-végrehajtási szervezet, a vám- és pénzügyőrség, a hivatásos polgári védelmi szerv, valamint a hivatásos állami és önkormányzati tűzoltóság;

h) polgári szerv: az államigazgatási és az önkormányzati szervek, a Magyar Honvédség és a rendvédelmi szervek kivételével valamennyi jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet és az egyéni vállalkozó.

(2) E törvény alkalmazásában veszélyhelyzet a szükséghelyzetet [Alkotmány 19. § (3) bek. i) pont] el nem érő mértékű, az élet- és vagyónbiztonságot vagy a környezetet veszélyeztető természeti csapás, illetőleg ipari baleset okozta állapot, amelyet különösen a következő események válhatnak ki:

a) súlyos, több embernél halálos lefolyású tömeges megbetegedést előidéző kórokozó megjelenése, amely kórokozót ürítő embertől, kórokozót tartalmazó holttesttől, kórokozóval szennyezett élelmiszerből, vízből, talajból, tárgyról, anyagról, levegőből, állatból vagy állati tetemből származik;

b) ivóvíz célú vízkivétellel érintett felszíni vizek haváriaszerű szennyezése;

c) kedvezőtlen meteorológiai viszonyok következtében fellépő légszennyezettségi állapot, amelynek során bármely légszennyező anyag koncentrációja a 30 perces levegőtisztasági határértéket a megengedett esetszámon felül meghaladja;

d) a környezet veszélyes hulladékkal való közvetlen és súlyos szennyezése;

e) az atomenergia alkalmazását szolgáló létesítményben, berendezésben radioaktív anyaggal végzett tevékenység során vagy nukleáris ürobjektum becsapódását követően a biztonságot kedvezőtlenül befolyásoló és a lakosság nem tervezett sugárterhelését előidéző esemény;

f) ipari létesítményben, továbbá szénhidrogén-kitermelés során vagy veszélyes anyag tárolása és szállítása közben bekövetkező baleset, amikor a szabadba kerülő mérgező anyag az emberi életet vagy egészséget, továbbá a környezetet tömeges méretekben és súlyosan veszélyezteti;

g) árvízvédekezés során, ha az előrejelzések szerint az áradó víz az addig észlelt legmagasabb vízállást megközelíti és további jelentős áradás várható, vagy elháríthatatlan jégtorlasz keletkezett, illetőleg, ha töltésszakadás veszélye fenyeget;

h) több napon keresztül tartó kiterjedő, folyamatos, intenzív, megmaradó hóesés vagy hófúvás;

i) régióon belül egyidejűleg járhatatlan vasútvonal, főút, valamint legalább öt mellékút;

j) belvízvédekezés során, ha a belvíz lakott területeket, ipartelepeket, fő közlekedési utakat, vasutakat veszélyeztet és további elöntések várhatók.

I. Fejezet

ALAPVETŐ RENDELKEZÉSEK

3. § (1) A polgári védelem megszervezése és irányítása államigazgatási feladat, amelyet az államigazgatási, az önkormányzati szervek és a hivatásos polgári védelmi szervek e törvényben foglalt feladatkörükben látnak el.

 (2) Az e törvényben meghatározott polgári védelmi feladatok végrehajtásában, jogszabályban foglalt alapvető feladataik ellátása mellett közreműködőként vesznek részt a Magyar Honvédség és - a hivatásos polgári védelmi szervek kivételével - a rendvédelmi szervek.

(3) A polgári védelmi feladatok megvalósítása érdekében az állampolgárt és a polgári szervet az e törvényben szabályozott polgári védelmi kötelezettség és vagyoni szolgáltatási kötelezettség terheli.

(4) Polgári védelmi szervezet az Alkotmány rendelkezéseinek megfelelően kihirdetett szükségállapot idején is csak az e törvényben meghatározott emberbaráti feladatait láthatja el, fegyveres vagy súlyos erőszakos cselekmények elhárítására nem használható fel.

Polgári védelmi feladatok

4. § Az 1. §-ban meghatározott célok megvalósítása érdekében polgári védelmi feladat:

a) a lakosság felkészítése a védekezés során irányadó magatartási szabályokra;

b) a polgári védelmi szervezetek létrehozása és felkészítése, valamint a működéshez szükséges anyagi készletek biztosítása;

c) a figyelmeztetés, a tájékoztatás, a riasztás;

d) az egyéni védőeszközökkel történő ellátás;

e) az óvóhelyi védelem;

f) a lakosság kimenekítése és kitelepítése;

g) a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak (különösen víz-, élelmiszer-, takarmány- és gyógyszerkészletek, állatállomány) védelme;

h) az elsötétítés, a fényálcázás;

i) a kárterület felderítése, a mentés, az elsősegélynyújtás, a mentesítés és a fertőtlenítés, illetőleg az ezzel összefüggő ideiglenes helyreállítás, továbbá a halálos áldozatokkal kapcsolatos halaszthatatlan intézkedések;

j) a polgári védelmi tervezés, szervezés;

k)

l) a települések veszélyeztetettségének felmérése;

m) közreműködés a lakosság légiriasztásában, a kulturális javak védelmében, a vizek kártételei elleni védekezés külön jogszabályban meghatározott feladatainak ellátásában, a menekültek elhelyezésében és ellátásában, továbbá a tűzoltásban, illetőleg a nemzetközi szerződésekből adódó tájékoztatás és kölcsönös segítségnyújtás feladatainak ellátásában.

II. Fejezet

A POLGÁRI VÉDELEM IRÁNYÍTÁSA

Az Országgyűlés feladata

5. § Az Országgyűlés állapítja meg a Magyar Köztársaság honvédelmét meghatározó alapelvek körében a polgári védelem alapelveit, valamint az azokban előírt feladatok végrehajtásának fő irányait és feltételeit.

A Kormány feladata

- 6. §** A Kormány a polgári védelem irányítása körében
- a) a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter útján elrendeli a polgári védelmi szervezetek egyidejű alkalmazását [26. § (2) bekezdés], az Országgyűlés és a köztársasági elnök tájékoztatása mellett;
 - b) gondoskodik a központi költségvetési tervezés keretében a polgári védelem működésének és fejlesztésének pénzügyi feltételeiről;
 - c) összehangolja a polgári védelemmel összefüggő oktatási, képzési, tudományos, kutatási és műszaki-fejlesztési tevékenységet;
 - d) a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter javaslatára meghatározza a polgári védelmi szervezetek összlétszámát.

A katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter feladata

- 7. §** (1) A polgári védelem irányításáért és a polgári védelmi feladatok végrehajtásáért a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter felelős.
- (2) A katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter e feladatkörében
- a) elrendeli a polgári védelmi szervezetek részleges alkalmazását [26. § (3) bekezdés] a Kormány egyidejű tájékoztatása mellett;
 - b)-f)

A védelmi bizottság

- 8. §** (1) A megyei, a fővárosi, illetve a helyi védelmi bizottság illetékességi területén irányítja és összehangolja a honvédelemről szóló 1993. évi CX. törvény (a továbbiakban: Hvt.) 259. §-a (1) bekezdésének c) pontja szerinti helyi védelmi igazgatási szervek, valamint a Hvt. 66. §-ának (1) bekezdésében meghatározott szervek polgári védelmi feladatai ellátását és az arra való felkészülést.
- (2)

A megyei közgyűlés elnöke, a főpolgármester

- 9. §** (1) A megyei közgyűlés elnöke, Budapest fővárosban a főpolgármester illetékességi területén irányítja és szervezi a polgári védelmi feladatok végrehajtását. E jogkörében
- a) elrendeli a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter intézkedése alapján - vagy halasztást nem tűrő esetben annak utólagos tájékoztatásával - a polgári védelmi szervezetek alkalmazását;
 - b) szervezi a közigazgatási szervek, a Magyar Honvédség és a rendvédelmi szervek, a társadalmi szervezetek, valamint a polgári védelmi szervezetek együttműködését;
 - c) felelős a riasztás, tájékoztatás előkészítéséért és végrehajtásáért;
 - d) összehangolja a lakosság és az anyagi javak kitelepítését, kimenekítését, befogadását, ellátását, továbbá a helyi védekezés megszervezését;
 - e) felelős a polgári védelmi kötelezettségen alapuló területi polgári védelmi szervezetek megalakításáért;
 - f) felelős a vezetési rendszer fenntartásáért, működőképességének biztosításáért.
- (2) A főpolgármester az (1) bekezdésben foglaltakon kívül
- a) felelős a főváros riasztási rendszerének működtetéséért;
 - b) szervezi és irányítja a főváros lakosságának óvóhelyi védelmét, gondoskodik a fővárosi önkormányzat tulajdonában levő polgári védelmi objektumok, közterületi és lakóházi óvóhelyek fenntartásáról, a metró kijelölt szakaszaiban az óvóhelyi védelem biztosításáról;
 - c) hatósági határozattal elrendeli a fővárosi önkormányzat tulajdonában vagy irányítása alatt álló polgári szervek polgári védelmi kötelezettségen alapuló polgári védelmi szervezetének létrehozását.

A polgármester

- 10. §** (1) A polgármester illetékességi területén irányítja a polgári védelmi feladatok végrehajtását. E jogkörében:
- a) a polgári védelmi kötelezettség alatt álló állampolgárt határozattal polgári védelmi szolgálatra kötelezi, illetőleg a területi, települési és munkahelyi polgári védelmi szervezetbe, kiképzésre és gyakorlatra osztja be;

b) a polgári szervek részére elrendeli a polgári védelmi kötelezettségen alapuló települési és munkahelyi polgári védelmi szervezetek megalakítását és az alkalmazás feltételeinek biztosítását;

c) biztosítja a lakosság riasztására szolgáló és a közigazgatási területén lévő, rendelkezésre bocsátott technikai berendezések működtetését;

d) polgári védelmi ügyekben első fokú hatósági jogkört gyakorol;

e) felelős a település polgári védelmi terveinek kidolgozásáért;

f) gondoskodik a központi készletekből átadott anyagi-technikai eszközök állagának megóvásáról és megfelelő tárolásáról.

(2) A polgármester a polgári védelmi feladatok végrehajtása során

a) szervezi és irányítja a lakosság felkészítését, egyéni és óvóhelyi védelmét, kitelepítését, kimenekítését, illetőleg befogadását és visszatelepítését;

b) szervezi és irányítja az anyagi javak védelmét, a lakosság létfenntartásához szükséges anyagi javakkal történő ellátását;

c) elrendeli a megyei közgyűlés elnöke, a főpolgármester rendelkezése alapján - vagy halasztást nem tűrő esetben annak utólagos tájékoztatásával - polgári védelmi szervezetek alkalmazását;

 d) szervezi a Magyar Honvédség és a rendvédelmi szervek, valamint a társadalmi szervezetek együttműködését, illetőleg együttműködik más települések polgármestereivel a polgári védelmi feladatok végrehajtásában.

11. § A megyei közgyűlés elnöke, a főpolgármester és a polgármester a polgári védelmi kötelezettség teljesítése, a polgári védelmi feladatok tervezése és végrehajtása érdekében az adattal rendelkező szervtől vagy hatóságtól a munkavállalóról a 33. § (2) bekezdésében meghatározott személyes adatát, a foglalkozására, illetőleg a szakképzettségére vonatkozó adatot, illetőleg egyéb, a szerv vagy a hatóság technikai eszközeire vonatkozó adatot kérhet. Az adatszolgáltatást az adattal rendelkező szerv 15 napon belül köteles teljesíteni.

12. § (1) A megyei közgyűlés elnöke, a főpolgármester és a polgármester a polgári védelmi feladatok e törvényben meghatározott irányítása és végrehajtása során a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 7. §-ának (2) bekezdésében biztosított államigazgatási jogkörben jár el.

(2) A megyei közgyűlés elnöke, a főpolgármester, a polgármester polgári védelmi feladatait a megyei közgyűlés hivatala, a főpolgármesteri hivatal, a polgármesteri hivatal és az illetékes hivatásos polgári védelmi parancsnokság közreműködésével látja el.

(3) A polgári védelmi feladatok ellátása érdekében a (2) bekezdésben meghatározott hivatal köztisztviselője túlmunkára kötelezhető.

A polgári szerv vezetője

13. § Hatósági határozat alapján kijelölt polgári szerv vezetője felelős a szervezet védekezési feladatainak ellátásáért. Ennek keretében

a) hatósági határozatban megjelölt, polgári védelmi kötelezettségen alapuló települési és munkahelyi polgári védelmi szervezetet hoz létre, kijelöli a munkahelyi polgári védelmi szervezet tagjait, és beosztásuk esetén gondoskodik a felkészítésükről, valamint a szervezet működtetéséről;

b) szervezi és irányítja az alkalmazottak polgári védelmi felkészítését;

c) gondoskodik a létfenntartáshoz nélkülözhetetlen anyagi javak (különösen élelmiszer-, víz-, gyógyszer-, takarmánykészletek, állatállomány) műszaki-technikai, valamint radiológiai, biológiai és vegyi megelőző védelméről;

d) működési területén kívül közreműködik a károk csökkentésében, valamint a mentéshez szükséges halaszthatatlan munkák végzésében;

e) gondoskodik az alkalmazottak védelmét szolgáló védőlétesítmények létrehozásáról, fenntartásáról, az egyéni védelmet szolgáló védőeszközök biztosításáról;

f) az illetékes hivatásos polgári védelmi parancsnokság előzetes egyetértésével jóváhagyja a polgári szerv polgári védelmi tervét.

III. Fejezet

A POLGÁRI VÉDELEM SZERVEZETE

A polgári védelem hivatásos szervei

14. §

Az országos parancsnok

15. §

A polgári védelmi kötelezettségen alapuló polgári védelmi szervezetek

16. § (1) Az e törvényben meghatározott polgári védelmi feladatok ellátására területi, települési, illetőleg munkahelyi polgári védelmi szervezetet kell létrehozni a polgári védelmi kötelezettség alatt álló állampolgárok köréből.

(2) A településen polgári védelmi parancsnokságot a polgári védelmi kötelezettség alatt álló személyekből is létre lehet hozni.

A területi polgári védelmi szervezet

17. § (1) Területi polgári védelmi szervezeteket kell létrehozni annak a polgári védelmi feladatnak a végrehajtására, amelyet a települési polgári védelmi szervezetek nem képesek ellátni.

(2) A területi polgári védelmi szervezetek felépítéséről, létszámáról az országos parancsnok határoz a megyei, fővárosi polgári védelmi parancsnok javaslata alapján.

(3) A területi polgári védelmi szervezet személyi állományát a fővárosi, megyei hadkiegészítő parancsnokságokkal történő előzetes egyeztetés alapján, a polgári védelmi kötelezettség alatt álló állampolgárokból a megyei, fővárosi polgári védelmi parancsnok jelöli ki. A jelölés alapján a kötelezettet a lakcíme szerint illetékes polgármester osztja be.

A települési polgári védelmi szervezet

18. § (1) Községben, városban, megyei jogú városban, fővárosi kerületben polgári védelmi kötelezettségen alapuló települési polgári védelmi szervezetet kell létrehozni.

(2) A települési polgári védelmi szervezetek létszámát a település polgári védelmi besorolásának megfelelően a körzeti hivatásos polgári védelmi parancsnok javaslata alapján a polgármester állapítja meg, és az állományt határozattal osztja be.

A munkahelyi polgári védelmi szervezet

19. § (1) Munkahelyi polgári védelmi szervezetet a polgári szerv polgári védelmi feladatainak végrehajtása érdekében hatósági határozat alapján kell létesíteni.

(2) A munkahelyi polgári védelmi szervezet tagját a polgári szerv vezetője jelöli ki, és a kötelezett lakcíme szerint illetékes polgármester osztja be.

IV. Fejezet

POLGÁRI VÉDELMI KÖTELEZETTSÉG

20. § (1) A polgári védelmi kötelezettség - a (2) bekezdésben foglalt kivétellel - a belföldi lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel (a továbbiakban: lakcím) rendelkező magyar állampolgár férfiakra 16-60, nőkre 18-55 éves korukig terjed ki [Hvt. 132. §].

(2) Mentés a polgári védelmi kötelezettség alól:

- a) a terhes nő, terhességének megállapításától kezdve;
- b) a gyermekét saját háztartásában nevelő anya, a gyermek 6 éves koráig;
- c) a gyermekét saját háztartásában egyedül nevelő szülő, a gyermek 14 éves koráig;
- d) a szülő, ha 3 vagy ennél több 14 éven aluli gyermekét gondozza;
- e) aki a vele közös háztartásban élő, állandó ápolásra vagy gondozásra szoruló egyenes ági rokonát vagy házastársát egyedül látja el;
- f) aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, vagy aki egészségi állapota folytán a kötelezettség teljesítésére alkalmatlan.

21. § A polgári védelmi kötelezettségét munkaköre ellátásával, közmegebízatása gyakorlásával teljesíti:

- a) az országgyűlési képviselő;
- b) az európai parlamenti képviselő;
- c) a miniszter, az államtitkár, a szakállamtitkár, a vezetői megbízású, valamint ügyköre szerint polgári védelmi feladatot ellátó köztisztviselő és közalkalmazott;
- d) a jegyző;
- e) a bíró, az ügyész, a közjegyző, a bírósági végrehajtó;
- f) a Magyar Honvédség tényleges állományú, a rendvédelmi szervek hivatásos állományú tagja, e szervek alkalmazottja;
- g) az egészségügyi államigazgatási szerv köztisztviselője;
- h) a kórházi, a járóbeteg- és alapellátást végző orvos és szakképzett szakdolgozó;
- i) az állami mentőszolgálat dolgozója;
- j) a készenléti szolgálatot ellátó önkéntes tűzoltó;
- k) a közfeladatot ellátó ágazati védekezési szervezet tagja;
- l) a hivatását gyakorló lelkész.

22. § (1) A polgári védelmi kötelezettség az adatszolgáltatási, a bejelentési, a megjelenési kötelezettséget és a polgári védelmi szolgálatot foglalja magában.

(2) A polgári védelmi megjelenési és szolgálatadási kötelezettség teljesítését, valamint a település azonnali beavatkozást igénylő mentési munkálataira történő beosztást a kötelezett lakcíme szerint illetékes polgármester határozatban rendeli el. A határozatot a köziratok kezelésének szabályai szerint tárolja a kötelezettség megszűnését követő öt évig.

Bejelentési kötelezettség

23. § A polgári védelmi szervezetbe beosztott állampolgár köteles a szakképzettség megszerzését, a foglalkozás gyakorlásának megkezdését, munkahelye és lakcíme megváltozását a nyilvántartást vezető szervnél bejelenteni. A bejelentést a kötelezettség alapjául szolgáló esemény, illetőleg változás napjától számított 15 napon belül kell teljesíteni.

Megjelenési kötelezettség

24. § (1) A polgári védelmi szervezet tagja határozattal polgári védelmi kiképzésre és gyakorlatra osztható be (felhívás), melynek időtartama évente nem haladhatja meg kiképzés céljából a 40, illetőleg gyakorlat esetében a 72 órát. A megjelenésre kötelezett a felhívásban megjelölt helyen és időpontban köteles megjelenni.

(2) A felhívást a kiképzés, illetőleg a gyakorlat időpontját megelőzően legalább nyolc nappal kell kézbesíteni.

(3) A polgári védelmi kiképzést lehetőleg a kötelezett lakóhelyén vagy munkahelyén, illetőleg polgári védelmi oktatási intézményben kell megtartani.

25. § (1) A polgármester a polgári védelmi kiképzésen és gyakorlaton való részvétel alól indokolt esetben kérelemre halasztást, illetve felmentést adhat.

(2) A felmentés alapjául szolgáló okot a kiképzés, illetőleg a gyakorlat időpontját megelőző öt napon belül kell bejelenteni és igazolni.

A polgári védelmi szolgálat

26. § (1) A polgári védelmi szervezet tagját polgári védelmi szolgálatra lehet kötelezni.

(2) A kötelezett polgári védelmi szolgálat folyamatos ellátására időbeli korlátozás nélkül vehető igénybe rendkívüli állapot és szükségállapot idején, illetőleg az Alkotmány 19/E. §-ának (1) bekezdésében meghatározott esetben.

(3) Veszélyhelyzetben vagy katasztrófa esetén, illetőleg a katasztrófa megelőzése érdekében szükséges beavatkozás céljából, a polgári védelmi szervezetbe beosztott kötelezett részére ideiglenes polgári védelmi szolgálat rendelhető el, amelynek időtartama alkalmanként a 15 naptári napot nem haladhatja meg.

(4) A területi, valamint települési rendeltetésű polgári védelmi szervezetbe csak a település, fővárosban a fővárosi kerület területén lakó vagy ezek területén munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló személyt lehet beosztani.

(5) A polgári védelmi kötelezettség teljesítése szempontjából a polgári védelem területi szervezeteibe való beosztás a települési és a munkahelyi szervezetbe való beosztást, a lakcím szerinti beosztás a munkahelyi beosztást megelőzi.

27. § (1) Aki a polgári védelmi szolgálat ellátására felhívást kapott, köteles az abban megjelölt helyen és időpontban megjelenni, a rábízott polgári védelmi feladatot ellátni, és a kapott utasítást végrehajtani.

(2) A polgármester a szolgálatadási kötelezettség alól indokolt esetben kérelemre felmentést adhat. A felmentés alapjául szolgáló okot a szolgálat elrendelt időpontját megelőző három napon belül kell bejelenteni és igazolni.

28. § (1) Aki polgári védelmi kötelezettség alatt áll, köteles a polgármester határozata alapján részt venni annak a településnek az azonnali beavatkozást igénylő mentési munkálataiban, amelynek területén tartózkodik.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt mentési munkák alól mentesíteni kell, aki igazolja, hogy hivatásbeli vagy szolgálati feladatának ellátása, illetőleg katonai kötelezettségének teljesítése céljából a helyszínt haladéktalanul el kell hagynia, illetőleg a munkavégzésre egészségi állapota miatt alkalmatlan.

A polgári védelmi szolgálat elrendelése

29. § (1) A polgári védelmi kötelezettséggel kapcsolatos ügyekben első fokon a polgármester jár el.

(2) Az ideiglenes polgári védelmi szolgálat azonnali teljesítésének elrendelésére a Kormány, a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter, a megyei közgyűlés elnöke, a főpolgármester, valamint a polgármester jogosult.

30. § (1) A polgári védelmi szervezetbe beosztott munkavállalót a polgári védelmi feladatok ellátására történő kiképzés, gyakorlat és ideiglenes szolgálat idejére a munkavégzés alól fel kell menteni. A felmentés időtartamára távolléti díj jár, amelyet a munkáltató folyósít.

(2) Ha a megjelenési vagy az ideiglenes szolgálatadási kötelezettségét teljesítő állampolgár nem áll munkaviszonyban, az egyébkénti kiesett munkaidőre járó térítésre jogosult. A térítést - a teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló kötelező legkisebb havi munkabérének alapulvételével - az elrendelő folyósítja.

(3) A távolléti díj és az ellátás igazolt költségei az elrendelőt terhelik.

31. § Aki adatszolgáltatási, bejelentési, megjelenési vagy szolgálatadási kötelezettségét elmulasztja, a polgári védelmi kötelezettségek elmulasztására vonatkozó szabályok szerinti felelősséggel tartozik.

32. § (1) A polgári védelmi szolgálatot teljesítő személy ruházatát, továbbá a polgári védelmi célra használt járművet és egyéb technikai eszközt, valamint létesítményt a polgári védelem nemzetközi megkülönböztető - a Magyar Köztársaság Polgári Védelme feliratú - jellel kell ellátni.

(2) A polgári védelmi szervezet tagját igazolvánnyal kell ellátni.

V. Fejezet

ADATSZOLGÁLTATÁS, ADATKEZELÉS

33. § (1) A polgári védelmi szervezetbe történő beosztás céljából a polgármester a településen lakcímmel rendelkező, polgári védelmi kötelezettség alatt álló állampolgárokról a (2) bekezdés szerinti adatokat a következő forrásból gyűjtheti:

- a) a 11. § szerinti adatszolgáltatás,
- b) a hadkiegészítő parancsnokságnak a hadkötelesekre kiterjedő adatszolgáltatása,
- c) a helyi személyi adat- és lakcímnnyilvántartásból történő adatátvétel,
- d) a polgári védelmi kötelezettség alatt álló állampolgár adatszolgáltatási kötelezettsége.

(2) A polgármester, illetőleg az illetékes hivatásos polgári védelmi szervezet a kötelezett alábbi személyes adatait kezelheti:

- a) a családi és utónév, leánykori név,
- b) a nem,
- c) a születési hely, idő (év, hónap, nap),
- d) anyja családi és utóneve,
- e) a lakcím,
- f) a foglalkozás,
- g) a szakképzettség,
- h) a munkahely,
- i) a szervezeti beosztásra vonatkozó adatok.

(3) A hadkiegészítő parancsnokság a polgármester kiválasztási szempontokat is tartalmazó megkeresésére átadja a beosztható személyeknek a (2) bekezdés a)-g) pontjában meghatározott adatait.

Adatszolgáltatási kötelezettség

34. § (1) Azokat a kötelezetteket, akik nem tartoznak a munkáltató, valamint a hadkiegészítő parancsnokság által átadott személyi körbe, a polgármester adatszolgáltatási kötelezettség teljesítésére hívhatja fel.

(2) Az adatszolgáltatási kötelezettség a következő adatokra terjed ki:

- a)* a szakképzettség,
- b)* a foglalkozás,
- c)* a munkahely megnevezése, címe,
- d)* a 20. § (2) bekezdésében és a 21. §-ban foglalt mentességi ok.

35. § (1) A polgármester az általa kezelt adatállományt a beosztásra jelölés céljából átadja az illetékes hivatásos polgári védelmi szervnek, amely ennek alapján kijelöli a polgári védelmi kötelezettségen alapuló polgári védelmi szervezetbe beosztható személyeket, és erről tájékoztatja a polgármestert.

(2) A polgármester a kijelöltek adatállománya alapján kiválasztja azokat a kötelezetteket, akiket a szervezetbe határozattal beoszt, és erről a jogerős határozattal tájékoztatja a jelölést tevő hivatásos polgári védelmi szervet, valamint a beosztottak adatairól a hadkiegészítő parancsnokságot.

(3) A polgármester a 33. § (1) bekezdése szerint összegyűjtött adatokról nem vezethet nyilvántartást, az adatállományt a beosztó határozat jogerőre emelkedése és az illetékes hivatásos polgári védelmi szerv tájékoztatása után haladéktalanul törli.

36. § (1) A 35. § (2) bekezdése szerint átadott adatok felhasználásával az illetékes hivatásos polgári védelmi szerv nyilvántartást vezet azoknak a személyeknek a 33. § (2) bekezdése szerinti adatairól, akiket működési területén a polgármester polgári védelmi szervezetbe osztott be.

(2) A nyilvántartás adatait a beosztás megszűnésekor törölni kell.

37. § (1) A hivatásos polgári védelmi szerv és a hadkiegészítő parancsnokság a hadkötelezettség elsődlegességének érvényesítése céljából a nyilvántartásban szereplő adatokat legalább évente egy alkalommal egyeztetni.

(2) A hivatásos polgári védelmi szerv a nyilvántartásban kezelt adatokban bekövetkezett változások átvezetése céljából, a személyi adat- és lakcímnnyilvántartásból adatot igényelhet.

VI. Fejezet

A KÖLTSÉGVISELÉS RENDJE

38. § (1) Az Országgyűlés

a) a hivatásos polgári védelem központi, területi, illetőleg helyi szervei fenntartásával, működésével és fejlesztésével összefüggő kiadások,

b) a polgári védelmi kötelezettség alapján létrehozott polgári védelmi szervezetek működéséhez szükséges technikai eszközök beszerzésének,

c) a polgári védelmi szervezeteknek a Kormány, illetőleg a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter irányítási jogkörében elrendelt felkészítésével, alkalmazásával összefüggő kiadások, ezen belül

d) a munkavállaló és a munkaviszonyban nem álló személy polgári védelmi kötelezettségének teljesítésével összefüggésben a munkáltatónál felmerülő és igazolt költségeinek, valamint a térítési díjnak,

e) a lakosság riasztását szolgáló berendezések telepítésének, fejlesztésének, karbantartásának és működésének

fedezetét évente a költségvetésről szóló törvény a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter által vezetett minisztérium fejezetében biztosítja.

(2) Az Országgyűlés más minisztérium esetén a polgári védelmi feladatok végrehajtására a forrást az adott költségvetési fejezeten belül elkülönítetten biztosítja.

(3) Az (1) bekezdés *b)* pontjában és a (2) bekezdésben meghatározott feladat teljesítéséhez szükséges költségek fedezetét 1997. január 1-jétől kell biztosítani.

39. § Az Országgyűlés a helyi önkormányzatok normatív forrásszabályozási rendszerében biztosítja - amennyiben jogszabály kivételt nem tesz - a megyei közgyűlés elnöke, a főpolgármester és a polgármester polgári védelmi feladatának ellátásához szükséges anyagi feltételeket.

40. § (1) A munkahelyi polgári védelmi szervezetek létrehozásával, működésével és fenntartásával összefüggő kiadások fedezete a polgári szervet terheli.

(2) A polgári szerv a hatósági határozattal elrendelt polgári védelmi feladatok ellátásával összefüggésben felmerülő kiadásait költségként számolhatja el.

VII. Fejezet

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

41. § (1) Ez a törvény a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba.

(2)

42. § (1) A Kormány felhatalmazást kap arra, hogy rendeletben határozza meg:

a) a települések polgári védelmi besorolásának szabályait és a védelmi követelményeket;

b) a polgári védelmi szakhatósági jogkört;

c) az óvóhelyi védelem, az egyéni védőeszköz-ellátás, a lakosság riasztása, a kitelepítés és befogadás általános szabályait;

d) a mentésben való részvétel szabályait;

e) a minisztériumok, országos hatáskörű szervek polgári védelmi feladatát;

f) az e törvényben megjelölt célok eléréséhez szükséges mértékben a Hvt. 199. §-ának (4) bekezdésében foglalt intézkedések alkalmazásának szabályait.

(2) A katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter felhatalmazást kap arra, hogy rendeletben határozza meg

a) a települések polgári védelmi besorolását, a körzeti polgári védelmi parancsnokságok illetékességi területét;

b) a polgári védelmi tervezés rendszerét és követelményeit;

c) a polgári védelmi kötelezettségen alapuló polgári védelmi szervezetek létrehozásának, irányításának, anyagi-technikai ellátásának, illetőleg alkalmazásának szabályait;

d) a polgári védelmi felkészítés követelményeit;

e) a polgári védelem hivatásos állományának Szolgálati Szabályzatát;

f) a rendkívüli állapot, a szükségállapot, a veszélyhelyzet és az Alkotmány 19/E. §-ának (1) bekezdésében meghatározott helyzet idejére a hivatásos polgári védelmi szervezetek működési szabályzatát (Törzsszolgálati Szabályzat).

(3) A miniszterek felhatalmazást kapnak arra, hogy - a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszterrel egyetértésben - rendeletben gondoskodjanak a feladat- és hatáskörüket érintő polgári védelmi feladatok meghatározásáról és a polgári védelmi hatósági előírások kiadásáról.

43-44. §

45. §
